

[امشب ناظران ۴ قاره کره زمین به تماشای ماه گرفتگی می‌نشینند/پایان گرفت در بامداد فردا](#)

در شبانگاه امشب جمعه ۲۰ دی ماه پدیده ماه گرفتگی رخ خواهد داد ولی از آنجایی که این ماه گرفتگی از نوع نیمسایه است، چشم انسان قادر به مشاهده تغییر نورانیت ماه نخواهد بود.

در شبانگاه امشب جمعه ۲۰ دی ماه پدیده ماه گرفتگی رخ خواهد داد ولی از آنجایی که این ماه گرفتگی از نوع نیمسایه است، چشم انسان قادر به مشاهده تغییر نورانیت ماه نخواهد بود.

مهندس مسعود عتیقی مدیر انجمن نجوم آماتوری ایران در گفت و گو با ایسنا، گفت: شبانگاه جمعه ۲۰ دی ماه ۹۸ ماه گرفتگی رخ خواهد داد که تا بامداد یکشنبه ۲۱ دی ماه ادامه خواهد داشت. این ماه گرفتگی به ساروس ۱۴۴ تعلق داشته و شانزدهمین گرفت از ۷۱ گرفت ماه گرفتگی ساروس مذکور است.

وی زمان آغاز ماه گرفتگی در تهران ساعت ۲۰ و ۳۷ دقیقه و پایان آن را در ساعت ۴۲ دقیقه روز شنبه ۲۱ دی ماه ذکر کرد و ادامه داد: زمان حداکثر گرفت ساعت ۲۲ و ۴۰ دقیقه شامگاه امشب جمعه ۲۰ دی ماه است.

عتیقی با تاکید بر اینکه قاره های آسیا، استرالیا، اروپا و آفریقا تحت پوشش ماه گرفتگی امشب ۲۰ دی ماه است، خاطرنشان کرد: این گرفت که از نوع نیمسایه است که در نجوم قدیم از آن به عنوان خسوف غیر مرئی یاد می شد؛ چرا که همان گونه که از نام آن پیدا است، در ماه گرفتگی نیمسایه تغییر نورانیت سطح ماه برای چشم انسان چندان محسوس نیست و به همین دلیل از ماه گرفتگی نیمسایه به عنوان ماه گرفتگی غیرقابل مشاهده یاد می شود.

به گفته وی از این رو بدیهی است که از نظر رصدی برای عموم مخاطبان و حتی آماتورهای دانش ستاره شناسی، چنین ماه گرفتگی هایی از جذابیت کافی برخوردار نبوده چون از دید چشم انسان تغییر محسوسی در نور ماه مشاهده نخواهد شد.

مدیر انجمن نجوم آماتوری ایران اضافه کرد: متأسفانه ماه گرفتگی های پیش رو در سال ۹۹ از نوع نیمسایه است، یادآور شد: اولین گرفت بعدی ماه در سال ۱۳۹۹ روز جمعه ۱۶ خرداد سال ۱۳۹۹ رخ خواهد داد که این ماه گرفتگی نیز از نوع نیمسایه خواهد بود. اولین ماه گرفت جزئی قابل مشاهده در کشور نیز روز شنبه ۶ آبان سال ۱۴۰۲ خواهد بود که در سراسر ایران قابل مشاهده است.

عتیقی اولین گرفت کامل ماه در کشور را مربوط به روز یکشنبه ۱۶ شهریور سال ۱۴۰۴ خورشیدی دانست که قابل مشاهده است و افزود: اساساً در رخداد ماه گرفتگی باید زمین میان ماه و خورشید قرار داشته و ماه در وضعیت بدر(ماه کامل) باشد به نحوی که سایه زمین بر روی ماه قرار گیرد.

وی، "جزیی"، "کامل" و "نیمسایه" را از انواع ماه گرفتگی ها دانست و یادآور شد: با توجه به این که نور خورشید منبع پراکنده و گسترده نور محسوب می شود، با برخورد آن (نور خورشید) به زمین در پشت کره زمین، دو مخروط یکی مخروط بسته (مخروط جمع شونده) و دیگری مخروط نیمسایه (مخروط بازشونده) ایجاد می شود و در صورتی که ماه تنها از مخروط بازشونده نیمسایه عبور کند گرفت از نوع نیمسایه خواهد بود اما گاهی اوقات بخشی از ماه از درون سایه زمین عبور می کند که به آن گرفت "جزیی" می گویند.

عتیقی اضافه کرد: ولی برخی اوقات ماه پس از گذراندن سایه، به طور کامل وارد نیمسایه زمین می شود که گرفت "کلی" ماه محسوب می شود.

مدیر انجمن نجوم آماتوری ایران اضافه کرد: به رغم آنکه برخی تصور می کنند که ماه گرفتگی بیشتر از خورشید گرفتگی رخ می دهد اما در هر سال بین صفر تا ۲ ماه گرفتگی می تواند رخ دهد و این در حالی است که در هر سال بین ۲ تا ۵ خورشید گرفتگی رخ می دهد.

وی به دلایل آن اشاره کرد و گفت: علت آنکه عامه مردم وقوع ماه گرفتگی را نسبت به خورشید گرفتگی بیشتر می دانند این است که در هنگام ماه گرفتگی دو نیمکره شمالی و جنوبی که زمین در وضعیت شب قرار دارند، می توانند

تمام مراحل ماه گرفتگی را مشاهده کنند ولی در هنگام کسوف با خورشید گرفتگی سایه ماه بر روی زمین می افتد و بخش کوچکی از زمین تحت پوشش سایه قرار خواهد گرفت و در این شرایط بقیه سطح کره زمین، خورشید را به طور کامل در آسمان بدون هیچ گونه گرفتگی مشاهده می کنند.

این فعال حوزه نجومی خاطرنشان کرد: سراسر ایران تحت پوشش ماه گرفتگی شبانگاه جمعه ۲۰ دی ماه است ولی متأسفانه به علت ویژگی ماه گرفتگی نیمسایه تغییر نورانیتهی در نور ماه در این شامگاه مشاهده نخواهد شد.